

Chuyên đề: TÍNH GIÁ TRỊ CỦA BIỂU THỨC - LỚP 3

I. KIẾN THỨC CẦN NHỚ

A. Trường hợp biểu thức không có chứa dấu ngoặc đơn ().

1. Trong biểu thức chỉ chứa các phép tính cộng hoặc phép tính trừ hoặc chứa cả phép tính cộng, trừ thì ta thực hiện tính giá trị của biểu thức theo thứ tự từ trái sang phải.

Ví dụ: *) $15 + 6 + 23 + 82 + 9$ Hoặc $15 + 6 + 23 + 82 + 9$
 $= 21 + 23 + 82 + 9$ $= 21 + 105 + 9$
 $= 44 + 82 + 9$ $= 126 + 9$
 $= 126 + 9$ $= 135$
 $= 135$

*) $425 - 34 - 102 - 97$ Hoặc $425 - 34 - 102 - 97$
 $= 391 - 102 - 97$ $= 391 - (102 + 97)$
 $= 289 - 97$ $= 391 - 199$
 $= 192$ $= 192$

*) $2020 + 364 - 986 + 251 - 378$
 $= 2384 - 986 + 251 - 378$
 $= 1398 + 251 - 378$
 $= 1649 - 378$
 $= 1271$

2. Trong biểu thức chỉ chứa các phép tính nhân hoặc phép tính chia hoặc chứa cả phép tính nhân, chia thì ta thực hiện tính giá trị của biểu thức theo thứ tự từ trái sang phải.

Ví dụ: *) $15 \times 6 \times 23 \times 82$ Hoặc $15 \times 6 \times 23 \times 82$
 $= 90 \times 23 \times 82$ $= 90 \times 1886$
 $= 2070 \times 82$ $= 169\,740$
 $= 169\,740$

*) $17388 : 138 : 14 : 3$ Hoặc $17388 : 138 : 14 : 3$
 $= 126 : 14 : 3$ $= 126 : (14 \times 3)$
 $= 9 : 3$ $= 126 : 42$
 $= 3$ $= 3$

*) $173404 : 563 : 28 \times 102 : 34$ Hoặc $173404 : 563 : 28 \times 102 : 34$
 $= 308 : 28 \times 102 : 34$ $= 308 : 28 \times 3$
 $= 11 \times 102 : 34$ $= 11 \times 3$
 $= 1122 : 34$ $= 33$
 $= 33$

3. Trong biểu thức chứa các phép tính cộng, trừ, nhân, chia thì ta thực hiện nhân, chia trước, cộng, trừ sau.

Chú ý: +) Nếu phép nhân và phép chia có trong biểu thức không đứng liền kề với nhau mà giữa các phép tính nhân, chia đó có dấu phép tính cộng hoặc phép tính trừ thì ta có thể thực hiện đồng thời cả phép tính nhân và phép chia đó. Sau đó lại tiếp tục xét các dấu phép tính còn lại trong biểu thức và tiếp tục thực hiện theo quy tắc đã nêu.

$$\begin{aligned}
 \underline{\text{Ví dụ :}} \quad & 128 \times 2 + 367 \times 3 - 895 + 476 \times 4 - 2018 + 182 \\
 & = 256 + 1101 - 895 + 1904 - 2018 + 182 \\
 & = 1357 - 895 + 1904 - 2018 + 182 \\
 & = 462 + 1904 - 2018 + 182 \\
 & = 2366 - 2018 + 182 \\
 & = 348 + 182 \\
 & = 530
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{Hoặc} \quad & 128 \times 2 + 367 \times 3 - 895 + 476 \times 4 - 2018 + 182 \\
 & = 256 + 1101 - 895 + 1904 - 2018 + 182 \\
 & = 1357 - 895 + 1904 - (2018 - 182) \\
 & = 462 + 1904 - 1836 \\
 & = 2366 - 1836 \\
 & = 530
 \end{aligned}$$

+) Nếu phép nhân và phép chia có trong biểu thức đứng liền kề với nhau thì ta thực hiện theo thứ tự từ trái sang phải chứ không phải là thực hiện phép nhân trước rồi đến phép chia. Sau đó lại tiếp tục xét các dấu phép tính còn lại trong biểu thức và tiếp tục thực hiện theo quy tắc đã nêu.

$$\begin{aligned}
 \underline{\text{Ví dụ :}} \quad & 195615 : 945 \times 13 - 356 + 1024 \\
 & = 207 \times 13 - 356 + 1024 \\
 & = 2691 - 356 + 1024 \\
 & = 2335 + 1024 \\
 & = 3359
 \end{aligned}$$

B. Trường hợp biểu thức có chứa dấu ngoặc đơn () thì ta thực hiện các phép tính trong ngoặc đơn trước, các phép tính bên ngoài ngoặc đơn sau. (Thứ tự thực hiện phép tính như trên).

$$\begin{aligned}
 \underline{\text{Ví dụ :}} \quad & 2020 - (18 \times 87 - 1333 : 31 - 1206) \\
 & = 2020 - (1566 - 43 - 1206) \\
 & = 2020 - (1523 - 1206) \\
 & = 2020 - 317 \\
 & = 1703
 \end{aligned}$$

*****) Ngoài các trường hợp vận dụng thứ tự thực hiện phép tính như đã nêu trên thì cần chú ý với trường hợp tính giá trị biểu thức như sau:**

$ \begin{aligned} \text{a.} \quad & 136 \times 5 - 1368 + 884 \\ & = 680 - 1368 + 884 \\ & = 680 + 884 - 1368 \\ & = 1564 - 1368 \\ & = 196 \end{aligned} $	$ \begin{aligned} \text{b.} \quad & 758 - 1312 - 657 + 2020 \\ & = 758 + 2020 - 1312 - 657 \\ & = 2778 - (1312 + 657) \\ & = 2778 - 1969 \\ & = 809 \end{aligned} $
---	---

II. BÀI TẬP VẬN DỤNG

Bài 1. Nội biểu thức với giá trị của biểu thức đó:

$520 + 132 + 48$	$520 + 132 + 48$	$520 + 132 + 48$	$520 + 132 + 48$
700	600	90	48
$520 + 132 + 48$	$520 + 132 + 48$	$520 + 132 + 48$	$520 + 132 + 48$

Bài 2. Tính giá trị của biểu thức

a) $(318 + 27) \times 2 = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

b) $(105 - 28) \times 4 = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

c) $(135 + 48) : = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

d) $(230 - 75) : = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

Bài 3. Tính giá trị của biểu thức:

a) $72 : 2 : 3 = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

b) $72 : (2 \times 3) = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

e) $46 \times 5 : 2 = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

c) $96 : 6 \times 2 = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

d) $96 : (6 : 2) = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

h) $266 : 7 \times 9 = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

Bài 4. Tính giá trị biểu thức

$27 + 8 - 15 = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

$27 : 3 \times 8 = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

$(38 + 15) - 29 = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

$684 - (45 : 9) = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

$7 \times (145 : 5) = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

$927 - (124 \times 3) = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

Bài 5. Tính giá trị của biểu thức:

a) $213 \times (52 - 50) = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

c) $524 - (30 + 90) = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

e) $72 + (28 \times 3) : 4 = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

b) $84 : (3 \times 2) = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

d) $546 - 546 : 6 = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

g) $64 : (8 : 4) - 12 = \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

$= \dots\dots\dots$

Bài 6. Viết biểu thức rồi tính giá trị của biểu thức đó:

a) 65 cộng với tích của 9 và 4

b) 18 nhân với tổng của 3 và 5

.....
.....
.....

Bài 7. Một cuộn dây điện dài 704m. người ta đã cắt đi $\frac{1}{8}$ cuộn dây điện đó. Hỏi cuộn dây điện còn lại bao nhiêu mét ?

Bài giải

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Bài 8. Người ta xếp 912 cái bánh Trung thu vào các hộp, mỗi hộp 6 cái. Sau đó xếp các hộp vào các thùng, mỗi thùng 4 hộp. Hỏi xếp được bao nhiêu thùng bánh ?

Bài giải

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Bài 9. Một cửa hàng có 200 cái bánh và đã bán được 76 cái. Số bánh còn lại đem đóng vào mỗi hộp 4 cái. Hỏi đóng được tất cả bao nhiêu hộp bánh ?

Bài giải

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....